

नोट :

- यसमा प्रयोग भएका चिन्हहरू जस्तै (:), (), (||) जस्ताको तस्तै राख्न preeti font नै प्रयोग गर्नु होला ।

- यो चिन्ह (?) यहाँ कन्ठ्य ध्वनि नयिततर्वा को लागि प्रयोग भएको छ । त्यसैले यो चिन्ह प्रयोग भएको अक्षर वा मात्रासँग नछुटाइ राख्नु होला ।

नेपालओ या:म्बक् चो:क्नु केयाक्पा चुम्भोहा?रेन् या:म्बक् इजा:क्मा पाङ्नाम्भे लाम्बेओ:न्धाक्

मुसाप् इसि:क्पा चुम्भोहा?रे नेपालओ केरेक् परिक्पा थोबो या:म्बक् चो:क्मा नु चाहाजो:क्नेभग्र मेन्ध्राम्मोन् (मानवीय) फा?सिङ् चो:क्सेआङ् यो केबप्पा लाम्बेओ:न्धाक् ति:क्नु या:म्बक् चो:क्मा तेन्दिङ् चोगिगे ॥ खेन् लाम्बेओ:न्धाक्खा? कप्याक्पङ्गेवा तेन्दिङ् खोसेवा नु नेपालओआङ् पा:न्दङ् पो:क्खेवा इङ्जुम्मो ना:म्सिङ्ङाङ् वा? ॥

१. नेपालसाबा तेन्ध्रहा?रेन् नेत्ति ताक्फा तो:न्ध्रे लक्फा केप्पाभाङ् आनिगे या:म्बक् चो:क्नु यागिगे ॥ आनिगे फा?सिङ् याङ्सा?माङ् नु यो थासे, पाङ्नाम्भे चाहाजो:क्खा? केत्छे नु पाङ्भे?साबा या पाङ्गक्सबाहा? आबाडे लाङ्ङो येप्पा केसुक्पा चो:क्माओ लुम्दि:क्सिङ् (केन्द्रित) पो:ङ्वा वा? ॥
२. पाङ्भे?साबा या पाङ्गक्सबाहा?रे निङ्साङ् मेजोगुवा हेक्के आनिगे या:म्बक् चोगुम्बे ॥ खुन्धि? साक्थिम्, साम्यो नु थिम्थि:तिहा? नाजम् मेत्तुम्बे ॥
३. नेपालबा याङ्केसा?बा नु स:ङ्जुम्मिबा नावाओ एगाङ् मेध्येबा तेन्ध्रहा? आत्तो केयुङ्बा नु आत्तिन्ध्रङ् आनिगे फा?रुम्सिम्बे ॥ हाङ्धिम्मिबा, सुवाङ्बा नु साम्योबा कुना:म्भेओ मे:न् कुजाहाजो:क् इसि:क्पा फा?सिङ् या:म्बक् चोगुम्बे ॥
४. आनिगे फा?सिङ्ङिन् पधा:म्बा (पारदर्शी) चोगुम्बे ॥ याङ्केसा?बा तेन्ध्र नु खुन्धि? स:ङ्जुम्हा? थिम्बे निङ्से:क् चो:क्मा, तङ्जेम् चो:क्मा नु या:म्बक्को के:प्पाओ आङ् लक्मेलोर या:न्दुम्सिम्बे ॥ आनिगे फा?मा को:त्तुम्बेबा तेन्ध्र नु खेन् फा?सिङ् केत्छे केभा?बाहा?ओ थारिक् ताबुङ् नु लाग्प्लागाप् केत्छे चो:क्निहुम् चोगिगे ॥
५. चु, सुवाङ्, सुमा नु साम्योरे कुना:म्भेओ केवो:ङ्बा सेन्धिङ्ङेसिङ् नु स:ङ्जुम्बा च?सिङ् (वहिष्करण) हेक्केदङ्बा लेप्येक् (आचण) इन् तो:न्ध्रे फा?रुम्सिम्बे ॥

६. आनिगे याःम्बक् चोःक्से चाहाकेजोःक्पा सुम्बोधा (योगता) केगप्पा नु याःम्बक् केघेम्बा याःम्जोसाबाहा?रक् याःम्बक्को केःत्तुम्सिम्बे ॥ हाड्धिम् नु वे? पाःन्हा?रे कुनाःम्भे इसिःक्पा याःम्जोसाबाहा? आनिगे मेसेगुम्सिम्बेन्, याःम्बक्को मेगेःत्तुम्सिम्बेन् ॥
७. आनिगे याःम्जोसाबाहा? नु थोबो केभा?बा तेःड्हा? सेत्छिड्, खेप्पा, तुक्खेचाःप्पा नु किबुलाम्पा या वे? आत्तिन्छाड् साःम्सिड् (धम्की) पि?मा याःम्बक्को आनिगे तेन्दिड् होःप् ॥
८. आनिगे मुरुम् मेल्लुड् नु नाःत्थिम्हा? लेप्पा केबोःड्वा तेन्नो याःम्बक् मेजोगुम्बेन् ॥
९. आनिगे फा?सिड्डिन् आत्तिन्छाड् तुरावा, हाड्धिम्मिवा या सःड्लुप्पा इःत्छिड् इसिःक् ओगाप्पा पाःन्नो आनिगे तेन्दिड् होःप् ॥
१०. हाड्धिम्मिवा लुप्पा? आत्तिन् परिक्पासाड् चम्याड् मेबिरुम्सिम्बेन् ॥ आक्खेदड्वा स्याक्नाप् (करकाप) ओसाड् याड् या चिगःक्वा आनिगे मेबिरुम्सिम्बेन् ॥
११. आनिगे थिम्बेओ केवप्पा ताराप्पा? कुसाड् लःसे पहिक् वे? याःम्बक्खा?ओ आनिगे पाड्जेम् (उपकरण), सामाबुमा नु चिगःक्वा या लाम्बे (साधन) हा? ओगाप्पा मेबिरुम्सिम्बेन् ॥ आनिगे कात्यालाम्बेहा? आनिगे थोबो थिम्बेहा?नु कुदोःप्पा का?इ मेम्बप्माना याप्मि या सामाबुमाहा? काःप्पा याःम्बक्को ओगाप् मेबोःड्नेन् ॥ फेजुम्फेयानुवा तुरा या तुरा तेःत् केजाड्वा याःम्जोसाबाहा? आनिगे कात्या लाम्बेओ मेगारुम्सिम्बेन् ॥
१२. थोबो याःम्बक् या मेन्छाम् पाड्सेःप् याःम्बक्को ओगाप्से ताःप्मानावा सामाबुमाहा? खुःप्पा या वे? याःम्बक्को ओगाप्पा याःम्बक्को आनिगे तेन्दिड् होःप् ॥ अक्केदड्वा सामाबुमाहा? मेन्धेःक्मेन्हाप्पाड् थोबो याःम्बक् चोःक्मा तेन्नो ओगाप्से केप्पा खोमा पोःड् ॥
१३. केरेक् थक्तो या याप्मिहाओ थोबो याःम्बक् नु मेन्छाम्पोन् याःम्बक् चोःक्नु केयाक्पा आनिगे याःम्जोःक्साबाहा?ओ फा?सिड् चाहाकेजोःक्पा तेन्छाओ थारिक् केप्पा नु खेन् याःम्बक्को चाहाकेजोःक्पा ताबुड् नु लाग्प्लागाप्पा? सुक्सुक् हारा केत्छे नु खेन्हा? सेःप्पा नु मेन्धेःक्मेन्हाप् पेःक्मा तामाओ फा?सिड् केत्छे केरेक्को पेलि फाक्तिगे ॥
१४. केरेक् चुम्भोहा?रे कप्याक्पड्गेवा कुभाड् नु मेन्छाम् युक् कुभाड्हा? नुरिक्काड् मेदिःक्तुर केल्?बा निड्साड् युड्नु खेन्हा? खेन् याःम्बक् चोःक्से याम्जाःड्वा पिरुम्सिम्बे ॥

